

Poučenie a informovaný súhlas s celkovou anestéziou a so súvisiacimi výkonmi zdravotnej starostlivosti pri poskytovaní jednodňovej operačnej starostlivosti.

I. Poučenie.

Anestézia – znecitlivenie – je to súbor výkonov zdravotnej starostlivosti, smerujúci k zaisteniu bezbolestnosti, prípadne k zníženiu bolestivosti pri rôznych medicínskych úkonoch, najčastejšie operáciach.

Neoddeliteľnou súčasťou podávania anestézie je **sledovanie, prípadne aj ovplyvňovanie najdôležitejších životných funkcií a orgánových systémov** t.j. srdcovo-cievneho, dýchacieho a centrálného nervového systému lekárom - anestéziológom.

Druhy anestézie - **celková anestézia** - je to stav celkového znecitlivenia s kontrolovanou stratou vedomia pacienta (ľudovo tzv. uspanie).

- **regionálna (oblastná) anestézia** – je to spôsob anestézie, ktorým znecitlivujeme len určitú oblasť tela, napr. dolnú časť trupu, horné alebo dolné končatiny atď.

- **lokálna (miestna) anestézia** – je to spôsob anestézie, keď je miestne anestetikum podávané priamo do operovanej oblasti, tento spôsob zvyčajne vykonáva sám operatér.

**Operačný výkon, ktorý Vám bude vykonaný,
sa prednostne vykonáva v celkovej anestézii.**

Celková anestézia – spočíva v podávaní špecifických liekov tzv. anestetík buď injekciou a/alebo cez dýchacie cesty – inhalačne. Lekár – anestéziológ zaisťuje priedušné dýchacie cesty, kontroluje dýchanie i ostatné životné funkcie prostredníctvom anestéziologického prístroja a monitorovacej techniky. Nežiadúce účinky a komplikácie celkovej anestézie (o nežiadúcich účinkoch anestetík a komplikáciách anestéziologických postupov je anestéziológ podrobne informovaný) môžu byť:

- a) nestabilita až slabosť zo strany srdcovo-cievneho systému, poruchy srdcového rytmu,
- b) poruchy dýchania, podráždenie dýchacích ciest,
- c) pocit na zvracanie a zvracanie počas či po operácii s rizikom vdýchnutia žalúdočného obsahu,
- d) oneskorené prebúdzanie,
- e) alergické reakcie,
- f) niektoré iné špecifické a ojedinele sa vyskytujúce komplikácie.

Úlohy anestéziológa – anestéziológ je lekár školený v medicínskom odbore anestéziológia a intenzívna medicína. Jeho úlohou je v spolupráci s ošetrojúcim lekárom a operatérom zabezpečiť:

- **vyšetrenie pacienta** s ohľadom na charakter operácie a pridružené ochorenia. Preštuduje predoperačné vyšetrenie, zhodnotí laboratórne nálezy, poučí pacienta, prípadne zodpovie jeho otázky – to sú súčasťou tzv. **predanestetickej vizity** (pred samotným výkonom v anestézii);
- **zvolenie najvhodnejšieho spôsobu anestézie a najvhodnejších anestetík.** *Voľba spôsobu anestézie je plne v kompetencii anestéziológa*, ktorý má v tomto ohľade úplnú zodpovednosť za pacienta, jeho zdravie a život, zohľadňuje osobnosť a celkový zdravotný stav pacienta, taktiež charakter, rozsah a dĺžku trvania operačného výkonu;
- **vykonanie celkovej alebo regionálnej anestézie „lege artis“** (podľa pravidiel lekárskeho umenia). Počas operácie sleduje životné funkcie pacienta (hlavne činnosť srdca, dýchanie, stav vedomia), v prípade potreby do týchto funkcií zasiahne, okamžite rieši prípadné komplikácie, ktoré môžu byť **aj veľmi závažné** tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť pacienta v zmysle ohrozenia života alebo zdravia;
- bezpečné vyvedenie pacienta z anestézie a jeho prebudenie;
- primeranú pooperačnú starostlivosť.

Pacient/ka je povinný/á (pred a po anestézii):

- dať si urobiť predoperačné vyšetrenie pred výkonom v anestézii (obvodným lekárom alebo pediatrom či internistom, prípadne zmluvným anestéziológom zdravot. zariadenia),
- minimálne 6 hodín pred operáciou nejest' a nepiť,
- odlíčiť sa, odlakovať nechty, dať dolu šperky, vybrať snímateľnú zubnú protézu,
- pravdivo odpovedať na otázky anestéziológa počas predanestetickej vizity, na prípadné nejasnosti sa ho spýtať,
- 24 hodín po anestézii nevykonávať náročné činnosti (riadiť vozidlo, pracovať vo výške atď.), nepodpisovať právne záväzné záležitosti, nepiť alkohol a je potrebné byť v prítomnosti dospelej osoby (počnúc odchodom domov v sprievode),
- v prípade problémov kontaktovať ošetrojúceho lekára pracoviska jednodňovej starostlivosti.

II. Stručný dotazník. (správnu odpoveď zakrúžkujte, pri „áno“ je vhodné napísať odpoveď)

1) Mávam ťažkosti zo strany srdca a cievneho systému?	áno	nie	aké:
2) Užívam lieky na srdcovo-cievny systém?	áno	nie	aké:
3) Mávam ťažkosti zo strany dýchacieho systému?	áno	nie	aké:
4) Užívam lieky „na dýchanie“?	áno	nie	aké:
5) Liečim sa na cukrovku?	áno	nie	
6) Liečim sa na epilepsiu (padúcnicu)?	áno	nie	
7) Mávam bolesti hlavy?	áno	nie	
8) Trpím nejakým iným neurologickým ochorením?	áno	nie	akým:
9) Liečim sa na iné závažné ochorenia (aj psychiatrické)?	áno	nie	aké:
10) Užívam ešte nejaké iné lieky?	áno	nie	aké:
- (lieky treba uvádzať, len ak nie je zdravotná dokumentácia, alebo sú v nej nepresné údaje).
11) Ležal/a som už v nemocnici?	áno	nie	prečo:
12) Bol/a som už operovaný/á?	áno	nie	
13) Vyskytli sa u mňa nejaké komplikácie v súvislosti s operáciou a anestéziou?	áno	nie	aké:
14) Vyskytli sa nejaké komplikácie v súvislosti s operáciou a anestéziou u pokrvných príbuzných?	áno	nie	aké:
15) Mám alergiu?	áno	nie	na čo:
16) Bol/a som akútne chorý/á v posledných 3 týždňoch?	áno	nie	ako:

III. Potvrdenie informovaného súhlasu.

Potvrdzujem, že som bol/a dolu podpísaným anestéziológom dostatočne poučený/á o anestézii k (operačnému) výkonu, porozumel/a som poučeniu úplne a jasne, na dotazník som odpovedal/a pravdivo, presne som dodržal/a a aj dodržiavam odporúčané vyššie uvedené povinnosti pacienta a súc poučený/á **slobodne súhlasím s výkonom celkovej anestézie** a zdravotníckymi výkonmi s ňou súvisiacimi.

Meno a priezvisko, rok narodenia (čitateľne): _____

(Ak pacient/ka odmietne poučenie, pripíše „odmietol/a poučenie“)

Dátum: _____

Podpis: _____

Potvrdzujem, že som hore podpísanému/nej pacientovi/tke osobne vysvetlil spôsob anestézie, zodpovedne zodpovedal prípadné otázky, vysvetlil riziká a možné komplikácie podávanej anestézie a súvisiacich anestéziologických výkonov.

Meno a priezvisko lekára – anestéziológa: _____

Dátum: _____

Podpis: _____